

05.05.2026

143/00.04.02/2026
Lausunto luonnoksesta
hallituksen esitykseksi
ympäristönsuojelulain
muuttamiseksi
(ilmanlaatudirektiivi)

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@gov.fi

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamiseksi (ilmanlaatudirektiivi)

HSL Helsingin seudun liikenne kiittää mahdollisuudesta lausua uudistetun ilmanlaatudirektiivin kansallisesta täytäntöönpanosta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

HSL suhtautuu hallituksen esitysluonnokseen myönteisesti ja pitää tärkeänä tavoitella ilmanlaadun parantamista ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvien terveyshaittojen vähentämistä.

Lakimuutos ei tuo uusia veloitteita HSL:lle. Esimerkiksi ilmansuojelusuunnitelman ja etenemissuunnitelman laatimisvelvollisuus on 145 §:n mukaisesti pääsääntöisesti kunnalla. Ilmansuojelusuunnitelmien ja ilmansuojelun etenemissuunnitelmien valmistelussa on kuitenkin hyvä tunnistaa, että joukkoliikenteen kulkutapaosuuden sekä kävelyn ja pyöräilyn osuuksien määrätietoinen kasvattaminen on yksi tärkeä keino vaikuttaa myönteisesti kaupunkiseutujen ilmanlaatuun ja vähentää henkilöautoliikenteestä aiheutuvia pakokaasu- ja pienhiukkaspäästöjä.

Lyhyen aikavälin toimintasuunnitelmien osalta on tärkeää, että ilmanlaadun äkilliseen heikkenemisen tilanteissa, jos kunnan tai Elinvoimakeskuksen pitää turvautua liikenteen ohjaamiseen toimiin, joukkoliikennettä koskevat toimet suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa niin, että toimet eivät heikennä joukkoliikenteen toimintaa eivätkä sen luotettavuutta. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn priorisointi tukee sekä pitkäjänteisesti että äkillisissä ilmanlaadun huononemisen tilanteissa kaupunkiseudun ilmanlaadun paranemista.

Myös Helsingin seudun liikennejärjestelmän näkökulmasta on tärkeää tehdä tehokasta työtä ilmanlaadun parantamiseksi. Liikennejärjestelmällä on mahdollista vaikuttaa liikenteen pienhiukkaspäästöihin, joista suuri osa aiheutuu henkilöautoliikenteestä. Ihmisten liikkumisen pitkäjänteinen siirtyminen ilmanlaadun kannalta pienipäästöisempiin liikkumismuotoihin – joukkoliikenteeseen, kävelyn ja pyöräilyyn – on myös tärkeä toimenpide.

Hallituksen esityksessä todetaan, että Lupa- ja valvontaviraston vastuulla on huolehtia siitä, että ne osapuolet, jotka voivat vaikuttaa paikalliseen ilmanlaatuun, ryhtyvät yhteistyössä toimenpiteisiin. HSL muistuttaa, että liikennettä ja liikennejärjestelmää koskevissa toimissa Helsingin seudulla tehdään jo nyt ja on syytä tehdä myös tulevaisuudessa ja kaupunkiseutujen ilmalaadun osalta tiivistä yhteistyötä kuntien, valtion, HSY:n ja HSL:n välillä. HSL vastaa sekä joukkoliikenteen järjestämisestä että Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelusta Helsingin seudulla.

HSL on vähentänyt viimeksi kuluneiden 15 vuoden aikana joukkoliikenteen lähipäästöjä merkittävästi. Kaikki uudet linja-autot, jotka tulevat HSL:n alueelle, ovat pakokaasujen osalta päästöttömiä sähköbussuja tai polttokennobusseja. Muutenkin HSL-liikenteessä pakokaasujen lähipäästöistä pienhiukkaspäästöt (PM) ovat vähentyneet 96 % vuoteen 2010 verrattuna ja typen oksidit (NOx) 99 % vuoteen 2010 verrattuna. Bussiliikenteen suoritteista (yli 90 Mkm) HSL:n liikenteessä ajettiin vuonna 2025 sähköllä 51,7 %. HSL:n tilaama bussiliikenne sähköistyy vauhdilla ja vuonna 2027 yli 73 % suoritteista ajetaan sähköllä, jolloin pakokaasujen lähipäästöjä ei synny. HSL:n liikenteessä olevista dieselbusseista 95 % on pienhiukkaspäästöiltään pienimpiä Euro 6 -busseja.

Lisätietoja antaa Hanna Eriksson, etunimi.sukunimi@hsl.fi .

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 6.5.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.